

Oqtay Kazımının “Hophopnamə” rok-operası

Kərimli Xədicə (AMK)

Fakultə: Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi

İxtisas: musiqi tarixi

Kurs: II

Elmi rəhbər: AMK-nın professoru, sənətsünashq üzrə elmlər doktoru Ülkər Əliyeva.

Azərbaycan Respublikasının xalq artisti Oqtay Kazımının yaradıcılığı özünəməxsus üslubu ilə seçiləndir. Mahnıları dillər əzbəri olmuş Oqtay Kazımı öz yaradıcılığında səhnə, simfonik, kamera-instrumental janrlara da üz tutmuşdur.

Qeyd etmək lazımdır ki, Oqtay Kazımı Azərbaycan musiqi mədəniyyəti üçün yeni olan rok musiqisinə də müraciət etmişdir. 1960-cı illərin ortalarından etibarən rok musiqisi Azərbaycanda da yayılır və bunun nəticəsində müəyyən rok qruplar fəaliyyətə başlayır. Azərbaycanda yaranan ilk rok qrupu Oqtay Kazımının rəhbərliyi ilə meydana gəlmiş “Eksperiment O.K.” adlı estrada qrupu olmuşdur.

1960-cı ildən etibarən Avropada rok-opera adlı janr meydana gəlmiş və dünyaya səs salmışdı. Bəstəkar Oqtay Kazımı də bu janrdə əsər yazmaq qərarına gəlir. Onun ilk rok-operaları 1989-cı ildə yazdığı “Danabaş kəndinin əhvalatları”, daha sonra isə 1990-cı ildə yazdığı “Hophopnamə” əsərləri olub.

“Hophopnamə”nin özəlliklərindən biri nömrəli quruluşa sahib olmasıdır. Librettosu olmayan bu əsər on dörd nömrədən ibarətdir. Bəzi mənbələrdə burada M.Ə.Sabir, A.Tufar-

qanlı və Dilqəmin şeirlərindən də istifadə olunduğu qeyd olunub. Lakin tədqiqat zamanı müəyyən edildi ki, şeirlər əsasən M.Ə.Sabirindir. Bunlara misal olaraq “Yazım yazmam” (№2), “Səs ucalaşdı qoymayın” (№3), “Eylə bilirdim ki, dəxi sübh olub” (№5), “Gecə gündüz ağlaram” (№7), “Nə işim var” (№8) və s. adlarını qeyd etmək olar.

M.Ə.Sabirin şeirlərindən ardıcıl istifadə edilməsi və librettonun yoxluğu, habelə əsərdə fasiləsiz inkişaf xəttinin və leytmotivlərin də olmaması operanın nömrəli quruluşunu təsdiqləyən başlıca amillərdir.

